

# Valla Vaatleja



KEHTNA VALLA AJALEHT

Nr. 1 (62)

3. veebruar 2001

**Kehtna Vallavalitsus tervitab kõiki vallakodanikke  
valla kümnnenda juubeli puhul!**



Tunnistus,  
Käesolev tunnistus on välja  
antud Rapla maakonna  
Kehtna vallale  
selle kohta,  
et 14. veebruaril 1991 kinnitati  
tema omavalitsuslik staatus  
ning Kehtna valla  
astus omavalitsusliku  
haldusüksuse õigusesse.

Eesti Vabariigi  
Ülemnõukogu  
esimees

*H. Rüütel*  
H. Rüütel

## VALLAVALITSUSES

07.12.2000

Otsustati õigusvastaselst võõrandatud vara tagastamised:

Inna-Vaike Vaaderpass 1/2, Ene Laur ¼  
Ülle Kuusk ¼ Hertu küla Männimetsa talu  
Helmi Antsmäe Ahekõnnu küla Taadi 65,1 ha  
Heino Aavasalu, Helmi Raudsepp Kastna küla, Nõmpepõlma I

Nõustuti alljärgnevat maa ostueesõigusega erastamistega:

Charles Saar Lelle alevik, Sauna 2 900 m<sup>2</sup>  
Karina Saar Lelle alevik, Viljandi mnt 17 3573m<sup>2</sup>  
TÜ Pae Ühitalu Inglise küla 48,48 ha

Määrati teenindusmaa OÜ Taveton Kaerepere külasse ja Kehtna Jahindusklubile Linnaaluste külasse.

Alkoholi jaemüügi tegevuslood sai OÜ Ergu kohvik-baarile Olee.

18.12.2000

Nõustuti järgmiste maa ostueesõigusega erastamistega:

Britta Pukk Põllu küla Kivikuusiku 2,3 ha  
Maret Nugis Põllu küla Olumõisa 2,5 ha  
OÜ Taveton Kaerepere küla Väetiseküüni 3651 m<sup>2</sup>  
Kehtna Jahindusklubi Linnaaluste küla Jahilasketiiru 12049m<sup>2</sup>  
Lemmi Linnas Kaerepere alevik Staadioni 4/8 1006m<sup>2</sup>  
Taimi Rahu Kaerepere alevik Staadioni 4/7 304m<sup>2</sup>  
Alli Rungi Kaerepere alevik Staadioni 4/6 302m<sup>2</sup>  
Enn Edel Kaerepere alevik Staadioni 4/5 304m<sup>2</sup>  
Rein Tukkk Kaerepere alevik Staadioni 4/4 300m<sup>2</sup>  
Meelis Kask Kaerepere alevik Staadioni 4/3 303m<sup>2</sup>  
Linda Vitsur Kaerepere alevik Staadioni 4/2 303m<sup>2</sup>  
Jana Aadna Kaerepere alevik Staadioni 4/1 760m<sup>2</sup>  
Inge Baikov Kaerepere alevik Paekiire 6068m<sup>2</sup>  
Andres Jõgisalu Keava alevik Keavate 11 2489m<sup>2</sup>  
Tõnu Luisk Keava alevik Keava tee 13 1919m<sup>2</sup>

Vallavalitsus rahuldab OÜ Dardanus, FIE Olja Kanniku, OÜ Sirkail ja OÜ Triger –E alkoholi jaemüügi tegevusloa taotlused.

28.12.2000

Kinnitati õigusvastaselst võõrandatud maa tagastamise korraldused

Harry Pregel Sooluste küla Valgekivi 27,1 ha  
Nõustuti järgmiste maa ostueesõigusega erastamistega:

Eha Kivioja Põllu küla Pori 23,0 ha  
Velli Türkson Põrsaku küla Järve 24, 5 ha  
Valitsuse korraldusega kinnitatud Kehtna Lasteaia "Siller" hoolekoguse kuuluvad Margit Konno, Ragne Noode, Kristina Prits, Kalli Pedaja, Kersti Rätteil, Imbi Silde, Helju Reitsak, Liivia Miilmann, Ines Holm ja Tiit Iling. 01.jaanuarist 2001.a tunnistati kehtetuks alates 04.08.1998.a. kehtinud korteriühistute asutamise toetamise korraldus.

03.01.2001

Valitsuse liikmed võtsid teadmiseks informatsiooni ümberkorralduste kohta valla maateenistuses. Tehniku ja spetsialisti koha baasil moodustati uuest aastast valla keskkonnainspektori koht. Kinnitati Keava aleviku Põrsaku tee 2-3 ja Kehtna aleviku Nooruse 2-5 korterite enampakkumisega müügi tulemused. Nõustuti Kehtna aleviku Kooli tänav 3 elamu korteriomandi seadmisega.

08.01.2001

Vallavalitsus nõustus järgmiste maa ostueesõigusega erastamistega:

Riina Ojasoo, Evelin Ojasoo, Eiki Ojasoo Keava alevik Põllu 7 1747 m<sup>2</sup>

Guido Hermat Keava alevik Metsa 3 1459 m<sup>2</sup>  
Eve Meister Reondaküla Meistri-Kassi 11,2ha

Rahuldati Rapla Tarbijate Ühistu taotlus kõigile valla territooriumil asuvatele ühistu kauplustele alkoholi jaemüügi tegevusloa saamiseks. Tuginedes perekonnaseadusele ning lähtuvalt laekunud avaldustest määrati 5 inimesele hooldajad.

## VALLAVOLIKOGUS

19.12.2000

19st liikmest oli kohal 16.

Kinnitati maamaksumäär aastaks 2001. Maaomanike avalduse alusel muudeti Nadalama külas asuva Jõesauna kinnistu maa sihtotstarve 100% eluasemekohtade maaks. Kehtna valla eelarve täitmise aruande audiitoriks määrati Tallinna firma BDO Eesti AS. Firma kinnitati 10 poolthäälega. Kuulati revisjonikomisjoni esimehe T.Blank'i ettekannet Valtu Spordimaja renoveerimise käigust ja projektist "Tagaetav". Seoses jalgratta- ja kõnnitee rajamisega Kehtna bussijaamast Keava tee ristini kinnitati vastavale lõigule detailplaneeringu koostamine. Arutusel oli haridus- ja kultuurikomisjoni ettepanek viia kultuuri- ja spordiürituste finantseerimine fondi põhimõtetele ja moodustada nõukogu, kelle ülesandeks oleks vallas toimuvate kultuuri- ja spordiürituste analüüsimine, koordineerimine ja eelistatavate kultuuri- ja spordivaldkondade toetamine. Volikogu tegi vallavalitsusele ülesandeks nõukogu põhimäärus läbi vaadata ja järgmisel volikogu istungil esitada oma arvamus. Tutvuti valla 2001.aasta eelarve eelnõu esialgse variandiga ja otsustati, et volikogu komisjonid vaatavad läbi oma valdkonda puudutava eelarve osa ja teevad omapoolseid ettepanekuid eelarve jagamise osas. Kinnitati vaba põllumajandus- ja metsamaa erastamise II järjekorra taotlejate nimekiri. Vastavalt maakomisjoni ettepanekule otsustati mitte kasutada kohaliku omavalitsuse ostueesõigust nelja kinnistu suhtes. Tühistati ostueesõiguse kasutamine Ahekõnnu külas asuva Soone kinnistu suhtes. Vallavalitsus esitas ülevaate valla osalusega osaiühingute (Kehtna Elamu ja Eilo Majad) tegevusest ja haldusnõukogude koosseisust. Otsustati nõukogude liikmelist koosseisu muuta. Majanduskomisjon esitab järgmisele volikogu istungile uute liikmete kandidaadid. Kehtna Valla Hooldekodu kohatasu suuruseks kinnitati 500 krooni. Seda maksavad hoolealuste seadusjärgsed töötavad hooldajad sotsiaalteenuste eest. Otsustati taotleda munitsipaalomandisse valla hooldekodu, sotsiaalimaja ja majandushoonete alune maa. Lahendati avaldusi, kuulati informatsioone.

23.01.2001

Kohal 14 volikogu liiget, puudus 5

Vaadati üle valla 2001. aasta eelarve parandatud eelnõu ja esitati mõned parandusettepanekud. Eelnõu tuleb arutusele uuesti veebruaris. Selleks ajaks on vast selgunud ka riigipoolse toetuse lõplikud summad. Põhimõtteliselt pooldab vallavalitsus kultuuri- ja spordiürituste finantseerimise uusi põhimõtteid, mis olid arutusel detsembrikuu volikogus, kuid enne lõplike otsuste vastuvõtmist tuleb kokku kutsuda kultuuri- ja spordiasutuste töötajad ning kuulata ka nende arvamus ja ettepanekuid. Volikogu kinnitas otsuse Inglise Lasteaia ja Inglise Algkooli ümberkujundamiseks Inglise Lasteaedalgkooliks alates 01.august 2001.a. Nüüdsest on võimalik kõik vallale kuuluvad korterid erastada enampakkumise teel. Algatati maa munitsipaalomandisse taotlemine Kaerepere alevikus asuva staadioni rajatiste aluse ja teenindamiseks vajaliku maa osas. OÜ Kehtna Elamu haldusnõukogu liikmeteks kinnitati Kalle Toomet, Leida Uusallik, Toivo Niinemets ja Märt Riisenberg. OÜ Eilo Majad haldusnõukogu koosseisu kuuluvad Kalle Toomet, Leida Uusallik, Juhan Hirson ja Tiit Sullakatko.

## MUUDATUSED SEADUSANDLUSES

Alates 01.jaanuarist 2001.a jõustusid riigilõivuseaduse muutmise seadus ja uus notariaadiseadus. Viimases muudeti tõestamisõiguslike isikute osa ning käesoleva aasta algusest võivad valla-ja linnasekretärid kinnitada dokumendi ärakirja ja väljavõtte õigsust, allkirja õigsust ning auto kasutamise volikirja, samuti pensioni, elatisraha ja toetuse vastuvõtmise volikirja. NB! Muid volikirju vallas enam teha ei saa.

Riigilõivuseaduses tehti 47 muudatust ning muudeti ära lõivu täismäärad kinnistusraamatusse ja abieluvararegistrisse kandmisel. Muutunud on relva soetamisloa ja relvaloa väljaandmise lõivu määrad Välisabi saavad tulumaksusoodustusega mittetulundusühingud ja kogudused peaksid tutvuma uuesti paragrahviga 25, kus on sätestatud riigilõivuvabad tollivormistused. Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 41 muutmise seadus võimaldab pensioni saamise volikirja tõestada ka raviasutuse juhil, kus pensionär on ravil ning selline volitus kehtib ainult saamata jäänud pensioni väljamaksmiseks.

Möödunud aasta detsembrikuus vastu võetud ja käesoleva aasta 1.juulist osaliselt jõustuv loomakaitse seadus (RT I 2001,3,4) sätestab loomade pidamise, ravimise vedamise, tapmise, näitamise, müügi jne nõuded. Loom antud seaduse tähenduses on imetaja, lind, roomaja,

kahepaikne, kala või selgrootu. Seadus laieneb ka lemmikloomade pidamisele.

Kõik me oleme liiklejad ning peaksime olema tutvunud uue liikluseadusega (RT I 2001,3,6). Eestis enne 1993. aasta 1. novembrit väljaantud mootorsõidukite ja nende haagiste tehnilised passid, tehnilised talongid ja registreerimistunnistused kehtivad 2001. aasta 30. juunini. Kui 2002. aasta 1. jaanuriks ei ole nimetatud dokumendid uuendatud, kustutatakse mootorsõiduk ja selle haagis liiklusregistrist. Uues seaduses on põhjalikult sätestatud mootorsõiduki juhtimise õiguse, selle andmine, sõiduki juhtide koolitus, juhtimise õiguse peatamine, äravõtmine, tühistamine ja taastamine, liikluse korraldamine ja -järelevalve ning paljud muud liiklusega seotud seaduse-sätteid. Liikluseadusega on kehtestatud liiklemise nõuded ka jalakäijatele ning jalgratturitele. Ilmunud ja jõustunud on sotsiaalmaksuseaduse uus redaktsioon ning järjekordne tulumaksuseaduse muutmise seadus (RT I 2000,102).

1. jaanuarist 2001 jõustus nelja- ja enamalapselisi peresid ning kolmikuid kasvatavaid peresid puudutav riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus ning tulevase pensionäre huvitav riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seadus

## TEADMISEKS PUUETEGA INIMESTELE

Alates uuest aastast s.o 01. jaanuar 2001. a hakkasid kehtima ammulumatad toetused. Nende toetuste saamiseks peab olema taotletud puude raskusaste, st peab olema VEKi sinine tõend.

**Puudega 16aastase ja vanema inimese toetus.** Selle toetuse suurus on sügava puude korral 640 krooni, raske puude korral 420 krooni ja kerget puude korral 200 krooni kuus.

Selle taotlemiseks peate esitama vabas vormis kirjutatud avalduse, et vajate oma puude tõttu telefoni, transporditoetust, ravimeid jm igapäevaseks toimetulekuks vajaminevaid teenuseid. Avaldusega pöörduge Pensioniametisse ja võtate kaasa kõik vajaminevad isiklikud dokumendid (pass, pensionitunnistus, VEKi tõend, tööraamat).

Neil, kes juba saavad nimetatud toetust (telefon, transport), ei ole vaja uuesti taotlema minna.

16aastase ja vanema sügava puudega inimese mittetöötav hooldaja saab 400 krooni hooldajatoetust, raske puude korral on 240 krooni.

Toetuse taotlemiseks on vaja taotleda ametlikku hooldaja vormistamist. Selleks tuleb esitada Vallavalitsusse kaks avaldust: 1. palun mulle määrata hooldajaks ..... (kirjutab hoolealune) ja 2. olen nõus hooldama ..... (kirjutab hooldaja). Nende avalduste põhjal langetatakse otsus ja antakse välja korraldus, millega tuleb isiklikult pöör-

duda Pensioniametisse. Kaasa võtta kõik dokumendid.

Kui lapsevanem on puudega, saab ta igakuist toetust.

Seda toetust makstakse puudega üksikvanemale või ühele puudega abikaasast 300 krooni. Taotlemisel on vaja lisaks eelneva te dokumendide võtta vallast perekonna koosseisu tõendav dokument, lapse sünnitunnistus ja koolist tõend õppimise kohta. Toetuse vormistamine Pensioniametis.

**Puuetega laste toetuste** saamiseks tuleb kõigepealt koostada isiklik sotsiaalse rehabilitatsiooni plaan lapsele. Seega tuleb alustada raviarsti juures.

Ka laste puhul on kõikide toetuste vormistamine ja eraldamine ainult Pensioniameti kaudu.

Mul on teile kõigile suur palve, ajage asja ja kasutage ära võimalus vajalike toetuste saamiseks. Kui te ei saanud täpselt aru või ei oska vormistada avaldusi, ma aitan. Kui te ei saa ise Raplasse Pensioniametisse minna, teatage mulle, püüan aidata. Iga kroon on vajalik, palun ärge jätke toetusi taotlemata.

Mare KÄPP

**Iga kuu neljandal kolmapäeval toimuvad endiselt Invaühingu koosolekud Kehtna klubi ruumes algusega kell 13.15.**

**Uutel huvilistel palume liituda. Kohtumiseni!**

Mare KÄPP

## Eidapere Kool

**Kuidas kõik algas**  
**145 aastat on Eidapere kandis kirjatarkust õpetatud koolimaja seinte vahel...**

Me teame sellest ajast vähe, sest inimälu ulatub vaid sajandini, kirjalikud andmed olnu kohta on lünklikud ja laiaili paisatud. Viiteid Eidaperele leidub nii Tartu kui ka Tallinna, samuti mitme maakonna arhiivides. On ju Eidapere oma geograafilise asendi poolest ikka mõne maakonna ääremaa olnud. Muistse iseseisvuse ajal kuulus see hõredalt asustatud metsane ala väikese ja naabritest vähema kuulsusega Alempoisi muinasmaakonna koosseisu, hiljem oli siin ordu valduste Pärnu Komtuurkonna põhjapiir. Legendid väidavad, et siit käis läbi nii muinaseestlase tee Raikküla kärejatele kui ka Raudpea tee Pärnust Narva alla võitlema. Alles 16. sajandist on kirjalikud andmed püüasustusest ja vaid 19.

sajandist alates on see paik saanud kindla koha Eestimaa ajaloos. Aga kui kooli teema juurde tagasi tulla, siis peame nentima, et hariduse toetajateks on olnud kirikud ja kogudused. Seepärast ongi suuremateks hariduselu keskusteks meie kandi rahva jaoks alati olnud Lelle, Kärü ja Väandra.

Enne koolide loomist jagati kirjatarkust nn

### koolitaludes.

Kui veel koolimaja ei olnud, käisid inimesed kokkulepitud ajal koos kokkulepitud talus, kus neile õpetati lugemist ja kirjatähtede tegemist krihvliga tahvlile. Nii õpetas Viljandimaalt pärit Mihkel Linde, kes tuli Kaskema talusse koduväiks, Kenni külas Toa talus (Pahkla Martini kodukoht) ja Koogistes Vanasaunas. Aastad 1845-1849 oli oletatav õpetamise aeg. Õpetaja palka ei saanud, teoorjus oli õpetajal väiksem. Mihkel

## Peetri kirik - kuidas edasi?

Veel mõni aasta ja Peetri kirik saab 150 aastaseks. See on ühe puukiriku jaoks kõrge iga ja sellisena on Peetri kirik üks vanematest säilinud puukirikutest Eestis. Paraku on kiriku olukord praegu selline, et tema kestev säilimine on sattunud kahtluse alla. Kirikut närib nimelt puuseen, mis on juba kahjustanud pinkidealuseid puupõrandaid ja pinke, mistõttu osaneist on tulnud välja lõhkuda. Paaris kohas on kahjustatud ka seinad.

Seenetõrje on kallis ja tõdemahukas. Siiski on ära ostetud seenetõrjevahend - selleks kulunud 3200 krooni saadi korjandusest surnuaiapäeval. Lisaks on kevadeni tähtajalisel hoiusel kiriku remondiks tehtud annetus 10000 krooni. Kahtlemata sellest ei jätku, kogudusel puuduvad aga võimalused enamaks. Ühe teenistuse omahind Peetri kirikus on kuni 300 krooni - seda raha me teenistusel tehtava korjandusega tagasi ei saa, vaid meil tuleb muudest vahenditest juurde maksta.

Seetõttu tuleb remonttööde tegemiseks kasutada sponsorite ja teiste lahkete annetajate abi. Nii on meil olemas suuline kokkulepe Järvakandi ettevõtjaga, kes on lubanud anda värvi kiriku esikülje värvimiseks.

Praegu toimuvad teenistused Peetri kirikus üks kord kuus - kuu viimasel pühapäeval kell 15.00. Enamaks ei jätku kirikuskäijaid.

Talvekuudel on teenistused kogudusemajas - on soojem ja ei ole ka ohtu, et keegi jalgadega ohtlikke seeneeoseid koju viib.



**Milline võiks olla kiriku tulevik?** On selge, et Järvakandist käies selle kiriku hooldamine käib üle jõu. Olud on muutunud, sõidud on kallid, vahemaad aga suured. Pealegi on nüüd Järvakandi alevis samuti kirik, mis vajab hoolt ja kulutusi.

Enne sõda oli Peetri kirik Rapla kiriku abikirikuks - võibolla tuleks ajalooline olukord taastada? Rapla kirik on suurem ja võimsam - tema jaoks ei oleks Peetri kiriku hooldamine nii koormav. Igal juhul oleks aga vajalik, et tekiks kiriku käekäigust huvitatud isikute ring kohapeal. Siis ei oleks ka niivõrd oluline, millise koguduse alla kirik kuulub.

Kõik ettepanekud nendes küsimustes on teretulnud.

Minu käest on küsitud, et mis on saanud piibli esiktrükist, mis leiti kirikust kantsli ümberpaigutamisel. Piibel oli väga armetus seisus, seetõttu lasksime selle restaureerida. Piibel sai ka vaskkaunistustega nahkkaaned ja sellisena kuulub ta reliikviana Peetri kiriku juurde. Juubeliüritustel ja kirikupühadel on seda ka altarisse välja pandud. Kuna miski pole tänapäeval püha, siis varaste kartuses ei saa me seda pidevalt nähtaval hoida.

**Tõnu SAAR,**  
**kirikuvanem**

Linde oletatav surmaaeg on kas 1858 või 1859. Andmed on saadud Starkopfide suguvõsa kroonikat, mille on koostanud Einar Loit (elab Tallinnas)

Teine koduõpetaja oli Madis Bachmann (sünd. 24.04.1824.a.), kes õpetas lapsi Sarapiku talus, kus ta ka ise elas.

1855. aastal lasi paruniproua Stackelberg Lelle mõisast 3 kilomeetri kaugusele Sarapiku mäele ehitada Hundiaugu koolimaja. Seda aastat (1855) loeme me ka Eidapere kooli loomisaaastaks, kuigi kool tegutses Lelle vallakoolina

### Hundiaugu algkooli

nime all. Selles koolis õpetas lapsi ka Madis Bachmann juunior (sünd. 23.07.1860.a.).

Hundiaugu koolis töötasid õpetajatena peale Madis Bachmanni Jüri Tamman, Mart Kraut, Juhan Alberg, Harri Nigusson, Jüri Söödor. 1919.- 1920. õppeaastal

töötas Hundiaugu kooli juhatajana Charl Frish ja õpetajana Hilda Janson. Lapsed käisid koolis kolm talve, õpiti ühes klassiruumis. Õpilasi oli umbes 40-50.

Meil on kunagise Hundiaugu kooli õpilase ja ühtlasi ka hiljem seal õpetajana töötanud Juuli Lumiste (neiupõlvenimega Lemberg) kooliaja meenutused. Olid aastad 1911.- 1913. Õppetöö oli vene keeles ja nõuti, et ka õpilased omavahel vene keeles suhtleksid. Aga kuna lapsed seda ikka hästi ei osanud, siis räägiti omavahel põhiliselt eesti keeles ja midagi hullu sellest ei juhtunud. Kuigi õpetaja luges koolitüki õpikust ette esialgu vene keeles, siis hiljem rääkis ta selle eesti keeles ikkagi üle, vaatamata karmile käsule suhelda ainult vene keeles. Ka Eidapere vabrikutöölise lapsi õppis palju Hundiaugul. Muidugi tuli terve nädal veeta kooli internaadis. Kooli

## Eidapere Kool

*Algus 3. lk.*

mindu oma moonakotiga. Juuli Lumiste meenutas, kuidas oli korraldatud kartulikeetmine. Iga laps pidi heegeldama endale võrgu, millele siis õpilase nimega puulipik külge pandi. Kartulid pandi võrgu sisse, võrgu nurgad ja nimelipik olid üle katla ääre ja õpetaja proua keetis lastele kartulid ära. Nii sai iga laps just oma kartuliportsu kätte.

Laste ainuke karistus oli nurgas seismine, millega vahel üleannetuid poisse korrale kutsuti.

Koolis õpetati järgmisi õppeaineid:

usuõpetus

emakeel

vene keel

rehkendamine

geograafia

ilukirjutus

laulmine

turnimine poistel ja käsitöö tüdrukutel

Eraldi hinnati ka õpilaste tähelepanemist, elukombeid ja õppimise hoolt. Samuti oli tunnistusel ära märgitud, mitu vabandatud päeva ja mitu vabandamata päeva oli koolilaps puudunud.

Oma rõõmud on lastel alati olnud, olgu elu kui kitsas tahes. Hundiaugu koolimaja juures on toredad liulaskmise mäed. Kelgu puudumist asendasid kuuseoksad, mis istumise alla pandi ja sõidud said tehtud. Juuli Lumiste meenutas veel seda, et liumäele läksid lapsed marsilauluga, üks neist kõlanud järgmiselt:

*Mängima nüüd tulge,*

*võimsad mehed,*

*neidude ja noorikute ringi.*

*Mängud olnud isaisa ehe*

*mängus hõljugu ka meie hing.*

*Tervist sulle, võimlev mängurahvas,*

*süütavat ja suur on sinu siht.*

*.....(ei mäleta)*

*Rahvas, lootusele ela sa.*

Teine populaarne mäng oli kangakudumise mäng. Seda mängisid ka veel 40datel koolis käinud lapsed. Mängulaulu ajal käisid lapsed vastakuti ja imiteerisid kangakudumist.

*Nii kujutakse kangast*

*kallist villasest lõngast*

*lõnga toome, lõime loome.*

*Lõime süstikud käima.*

*Nii tõusevad niied, niied neljad – viied*

*nii veetakse kangast läbi uhtujast lõngast.*

*Valmis kangas kallist lõngast*

*lõime käärid sisse.*

Olgu mainitud, et tantsimine oli koolis lastel keelatud. See ei kehtinud aga ringmängude kohta.

On teada, et 1905.a Lelle mõisa põletajaid nuheldi Hundiaugu koolimaja ees. Peksupingid ja pajuvitsad seisid veel mitu aastat pärast karistamist koolimaja pööningul hoiul.

Hundiaugu koolimaja oli väike. 1921.a on kooli hoolekogu protokolliraamatus märkus: 16 last ei saa ruumipuudusel koolis käia. Seetõttu ostis Lelle vallavalitsus 1920.a Põllutöoministeeriumilt Eidapere mõisa härrastemaja ja tahtis sama aasta sügisest Hundiaugu kooli sinna üle viia. Majja oli end vahepeal sisse seadnud Eidapere metskonna metsaülem Grünberg, kes ei kavatse nudki sealt välja kolida. Asi lahenes kohtu abiga järgmiseks sügiseks kooli kasuks.

1921. aastal asuski mõisamajas

### Eidapere neljaklassiline algkool.

Esimeseks koolijuhatajaks oli Charl Frish ja õpejaks Hilda Janson, kes tulid Hundiaugu koolist. Õppetöö toimus kahes klassiruumis.

Koos olid 1. ja 2. ning 3. ja 4. klass.

1923./24. õppeaastast nimetati kool Eidapere 6-klassiliseks algkooliks.

Ühel tuulisel päeval 14. aprillil 1930 aastal süttis tundide ajal koolimaja. Tuli sai alguse katkisest korstnajakast. All olnud parajasti laulutund. Tolleaegne koolijuhataja Andres Luts saanud päris pahaseks segamise pärast, kui sisse tormanud Pärdi Mai karjades: "Põleb! Koolimaja põleb!" Varsti olnud maja juba üleni leekides. Kui kohalik tuletõrjesalk kohale jõudnud, leitud, et joatoru puudub. Püütud siis tuld kustutada tiigiveega, aga abi sellast ei olnud. Selleks ajaks, kui Väandrast tuletõrje kohale jõudnud, olnud koolimaja juba maha põlenud.

1931.-1932.a. asus koolimaja Oti majas. Kiiresti ehitati uus koolimaja üles. 1932. aasta talveks oli uus hoone valmis, suurem ja avaram kui varem.

Eidaperes on asunud veel üks omanäoline kool. Ainuke kool Eestis, kus võis

### klaasipuhujaks õppida.

See oli 1925. aastal loodud Eidapere Klaasitööstusõpilaste Kool, mille asutamisel oli kindel tagamõte. Eesti Klaasitööstuse Osahinguga osanikud olid selleaegsed tahtsad riigitegelased, kes tahtsid suuri kasumeid saada. Eestis puudus aga täielikult eestlastest klaasipuhujate kaader. Vabrikandid pidid sellepärast tööle palkama välismaalasi, kes aga nõudsid kõrget palka. Et odavamalt tööjõudu saada, leiti, et tuleb kohalikku kaadrit koolitama hakata. Õppeaeg kestis 3 aastat. Korraldajad peajaslikult algkooli kursust ja õpiti klaasitööstuses vajaminevat füüsikat ja keemiat. Vabriku direktor Johannes Kull isiklikult õpetas füüsikat ja keemiat. Õppetunnid olid 1-2 korda nädalas 2-3 tundi. Õpilased pidid ka vabrikus tööl käima. Kui õpilane oli pudelite puhumise selgeks saanud, pandi ta meistriga paaris tööle. Tööd tuli meistriga võrdselt teha, väljateenitud tasust sai aga õpilane vaid 30%. 1928. aastal lõpetas kooli esimene lend. Kõik eksami sooritanud said väljaõppinud klaasipuhuja tunnistuse. Nendest saidki esimesed eesti rahvusest klaasipuhujad, kes hiljem töötasid oma erialal väga edukalt. Teine lend oli sunnitud oma õpingud katkestama, sest vabrik läks pankrotti.

Siin on esitatud vaid subjektiivselt valitud killukesed Eidapere kooliloost. Koostaja ei tahtnud korrata seda, mida paljud Eidaperega seotud ise mäletavad või teavad.

Koolitalude ajalugu on kirja pandud seoses suguvõsa ajaloo uurimisega ja võib-olla pole kõik haridusse puutuv äramärkimist leidnud.

Me ei tea peaaegu midagi siin asunud saksa era-alkkoolist ja Lokutal asunud õigeusu kirikukoolist. Saksa era-alkkool võis olla mõeldud siin töötanud klaasipuhujate lastele, aga meil pole selle kohta andmeid. Lokutal asunud õigeusu kirikukoolist meenutatakse vaid ühe tundi hilinenud koolipoisi vabandust Naised jäid hiljaks söömaga. See olevat kaasõpilastele kangesti nalja teinud ja hiljemgi aasimist esile kutsunud. Siinkohal palume kirja panna või rääkida kas või väiksemaist teile teadaolevaist faktidest ja lugudest. Info palume anda Eidapere raamatukokku.

Sajandi algul töötanud Hundiaugu koolist rääkis koostajale praegu Lokutal elav Juuli Lumiste, kes on praegu auväärses eas ja nimelt 98-aastane.

**Anne IDVAND  
Juhan HIRSON**



**Täitubki soov – meenutada seda hunnitut aega, mil oli palju: ootusi, imet, armastust.**

Kehtna Lasteaias Siller oli pühalik küünla süütamine, mis tähistas adventi. Kostus vaikne jõulumuusika ja seejärel jagati lastele teadmisi adventist ja kogu jõulude ootamise ajast. Viimase küünla süütamine oli omaette põnev, muusikasaal kubises tantsulustis keerlevatest lastest, viisi-seppade lauludest ja salmimeistrite luulest.

Ühel jõulukuu päeval aga võis nii mõnegi lapse valvas pilk sattuda peale päkapikkudele, kes hiilisid ümber maja, vedides kahevahel suurt alumiiniumist potti. Muidugi käisid need naljakad "potipäkapikud" igas rühmas, et potist vitamiinirikkaid mandariine jagada. Ühest rühmast lahkudes kuulsid aga päkapikud ühe särasilmse poisikluti hüüdu: "Tschau, emme, kust sa need päkapiku riided said?"

Nüüd siis kulminatsioon – jõuluvana Lapi-maalt. Jõulutrall leidis aset lasteaia sisehoovis. Oli väikeseid, oli suuri osalejaid. Et aga külm luidliikmeid päris endale ei võtaks, selle eest hoolitses äärmiselt aktiivne päkapikk, kes kaasas tegevusse vanemaid, rääkimata lastest. Kes aga sooja naha-vahele said, võisid kurku niisutada sooja teega. Atraktsiooniks oli: raha paneb rattad käima. Kui leidis maksekupüüre, võisid rahulikult leida end vankrist, mida vedas taltsas setukas. Ja kae pilti: rambivalgusest ilmus jõuluvana. Transaks hobune ja vankris – taat ise. Küllap häiris tedagi häda, et külmataat lumeveskis oli magama jäänud. Kuna Kehtna on aga tuntud oma staadioni ja jalgpalliga, siis näitas taatki oma jalgpalli oskusi. Lapsed aga, kes soovisid "rinda pista" palli, vära-va ja jõuluvana, oli võimalus olemas. Vahepeal pidi jõuluvana palli katusetki alla tooma. Lõppskoor kuulus siiski Lapimaa asukale. Seejärel pidid kodukoostud päkapikud kingikoti taadilt välja lunastama, et väikesed gurmaunid võiksid kommipaki omanikeks saada.

Viimasel nädalal enne jõule oli lasteaia muusikasaali sisustatud kaunis jõulukohvik, kus sai mängusendi eest kommi osta, laua taga morssi juua ja telerist videot vaadata. Üks kohviku külastaja lausus: "Nüüd saan istuda jalgu üle põlve nagu minu vanaema." Sihiorbiidiks valiti: raha ja kommid. Õnnetu oli kokatädi, kelle huulilt tuli hääbuv lause: "Huvitav, kellele süüa teha – Puskinile või?"

Et haripunkti jõuda, peab kirjutama veel piparkookide küpsetamisest. Agaraid pagareid leidis 50%, aga kui tegu jõudis glasuurimiseni, siis oli osalus 100%. Ka mõte, mis lendas üle ruumi, oli: "Järgmisel aastal alustame glasuuri mikserdamisega ja..." Mis taigast saab, jäigi õhku rippuma.

Sellised olid meie tegemised, meie rõõmud, meie imed, meie ... oi ja kõik mis veel.

Sulle aga, kallid lugeja, soovust ja valgust, asjalike tegude algust. Aasta pikk on eel, jõuad kõike veel.

**Imbi SAARE**

## VALTU SPORDIMAJAS SAAB TAAS UJUDA

Nimelt avas 3. jaanuaril 2000. oma ukseid valtu Spordimaja ujula pool. Endise 4x25m ujula kõrval on tekkinud sinna ka nn Laste ja massaaži vann. Basseinil on oma reservpaak, kuhu lastakse vesi, kui bassein toimib lastele. Õhtul kella 18.00ks pumbatakse vesi sellest mahutist taas basseini ja siis saab seda kasutada massaaživannina. Töötavad tallamassaaž; 2 küljemassaaži ja kosk. Veetemperatuurid basseinis on: suur bassein 26, 5-27,1 kraadi, väike bassein 29-30,2 kraadi. Vett on võimalik hoida nendes temperatuuri vahedes tänu automaatikale. Samuti hoiab vee puhtuse (ph ja kloorijäägi) paigas automaatika. Tänu kunagistele ehitusnormidele mahtusid ujula poolele ära ruumid juuksurile, baarile, solaariumile, internetipunktile, privaatsaunale ja konverentsiruumile. Ehitusjärgus on majutusruumid maja teisel korrusel. 16-19 jaanuaril katsetasid ujula ära ka Eesti hetke tippujudad: Jana Kolukaanova (Sydney OM poolfinalist), Raiko Pachel, Ken Tompson ja Margus Saia. Laager oli neil ettevalmistavaks etapiks MK-etapile Stocholmis. (Stocholmis seliliujumises Janal 4. koht ja Raikol 50m. Seliliujumises ajaga 28,39 kuues koht. Järgmise suurema võistlusena on kavas Eesti ujumise noortesarja läänetsooni II etapp. Oodata on umbes 200 lapse ringis. Seoses sellega teeb kurvaks tõsiasi, et ujulas ei ole veel istekohti (toolide maksumus ~37000 EEK). Kui algul paistab asi välja roosiline, siis nii see tegelikult ei ole. 1999. aastal läks vee kloreerimiseks ~20000 kroonii, nüüd on jaanuaris läinud juba 12000 krooni. Vee- ja elektrikulutusi pole julgenud veel kokku võtta. Keskküte umbes 50000 krooni. Nagu näha, kõik hinnad tõusevad, ainukesena, mis stabiilsena juba aastaid paigas on - see on palgaskaala. Ei saa ju võrrelda koristaja tööd mingis väikeses asutuses, kus päevas käib läbi 50 inimest või koristaja tööd ujulas, kus käib läbi 300-400 inimest. Samuti lõpeb tavainimese tööpäev 17.00, meil aga 22.00. Lugesed kaebuste ja avalduste raamatut, soovitatakse perepiletit, sponsorpiletit, laudasid fuajeesse, käekuivateid ja dušširuumidesse nagisid. Keegi aga ei anna soovitud, kust leida see puu, kus "jakobsonid" ripuvad, võiks minna korjama ja siis neid kõiki asju osta. Ehk oskab Kehtna valla rahvas juhatada. Samuti on laupäeva ja pühapäeva pilet liiga odav- ostetakse pilet 3-4 tunniks, ülejäänud peavad aga ootama, kuna riietusruumides kappe ei jätku.

Aitab kah. Kui kellelgi Valtu Spordimaja vastu huvi on, saab informatsiooni numbritel: **051 48261 Kalju Kalda; 92 490 Ujula valvelaud;**

**94 160 Spordimaja juhataja**

**Kalju KALDA**

### Lahtiolekuajad:

Esmaspäev	14.00 - 22.00;	Teisipäev	7.00 - 22.00;
Kolmapäev	10.00 - 22.00;	Neljapäev	7.00 - 22.00;
Reede	10.00 - 22.00;	Laupäev	10.00 - 22.00
Pühapäev	12.00 - 18.00		

**Hinnakiri: Avamisest kuni 18.00 18.00-22.00**

### Laupäev ja pühapäev

Alla 5aastased lapsed (ilma vanemateta vette ei lubata)	tasuta	tasuta
Lapsed üle 5aasta ja üldhariduskoolide õpilased ning üliõpilased (ISIC kaardiga)	12 kr/h	20 kr/h
Pensionärid	16 kr/h	30 kr/h
Täiskasvanud	20 kr/h	40 kr/h
<b>Tellimine</b>	<b>Avamisest - 18.00</b>	<b>18.00-22.00</b>
		<b>Laupäev, pühapäev</b>
Ujumisrada	150 kr/h	300 kr/h
Suur bassein	500 kr/h	1500 kr/h
Suur bassein koos väikese basseiniga	650 kr/h	1800 kr/h
Väike bassein	150 kr/h	800 kr/h
Privaatsaun (4 inimest) 1 tund koos basseini kasutamisega	280 kr,	
iga järgneva tunni eest	100 kr	

**Õhtuse aja piletid (alates kella 18.00) erineva kasutusajaga 10 korra pilet:** täiskasvanud 300 kr/h  
lapsed 150 kr/h  
pensionärid 225 kr/h  
Aasta (VIP) maja pilet 01.01.-31.12. jaanuar, veebruar 2500 kr  
alates 1.märtsist 3000 kr  
Ujumisrada valla koolidele ja lasteaedadele kokkuleppehinnaga (kuni -25%) maksumusest

## Postipank.

### Pank Teie sidejaoskonnas



### Rahastajade pilrast pole Tell enam tarvis kodust kaugemale minna.

**NÕUD saate kõik tähtsamad pangatehingud tehtud Kehtna sidejaoskonnas.**

**Eesti Ühispanka pangakaarti abid saate:**

- teostada ülekandeid
- teha sissevõtteid oma kontole
- võtta välja sularaha
- näha kontojätki ja saada väljavõtet

Samuti on Tell sidejaoskonnas võimalus avada kontot, teostada pangakaarti ja võimide elektrooniliste teenuste lepinguid ning teha sissevõtteid võõrale kontole.

Kui Tell pangakaarti veel ei ole, pakume seda Teie Kehtna sidejaoskonnas suures Postipangus tasuta.

 **EESTI POST**

**EESTI ÜHISPANK**



### Võimla ja jõusaali hinnad:

grupid	150 kr/h
täiskasvanud	25 kr/h
õpilased	12 kr/h

### Saun:

täiskasvanud	20 kr/h
õpilased	10 kr/h
suured saunad ettetellimisel	350 kr/h

### Dušš kasutamine:

täiskasvanud	10 kr/h
õpilased	5 kr/h

### Maja pilet reede õhtul:

kuni 16 aasta vanustele	25 kr
täiskasvanud	50 kr

### Majutuse hinnad 1 koht

### ööpäevas:

isikliku voodipesuga	50 kr
maja voodipesuga	60 kr

### Konverentsiruumi kasutamise hind

1 tund	120 kr
1 päev	600 kr

## Lelle mõisa ajalugu

*Algus 6. juuni, 17. nov ja 22. det. Valla Vaatlejas*

Tihti oli Martin Tetsmann seltside peatoimetustes osaline. Ka leidis ta vahel aega käia linnas teatris. N.õ "Anna valitsemise aegu" korraldati mõisa pargis kohalikke üritusi. Põhilised pidude korraldajad olid kaitseliitlased ja tuletõrjujad. Anna andis ühe osa põhjapoolsest majast kaitseliitlaste valdusse, kes ehitasid mõisa II korrusele suure saali (100 m<sup>2</sup>), esinemiseks lava ehk püüne, tegelaste toad, puhvetiruumi ja rieteruumi. Saalis peeti tihti kohalikke pidusid, käidi esinemas ka väljaspool Lellet, näit. R. Valgre koos Eesti Rahvuskorpuse estraadiorkestriga, Estonia teatri meeskvarlett. Lelle alevis puudus tol ajal rahvamaja, mida asendaski Lelle mõisa peahoone saal.

Mõisapargis oli säilinud mõisa ajast palliplats, kuhu kogunes õhtuti, eriti nädalavahetustel, palju noori. Peeti võistlusi.

Mõisas oli alati ka võõrast rahvast korterites. Mõisa ümbruses valitses puhtus ja kord. Lau-päeva õhtuti pühiti luudadega puhtaks kõik lähemad mõisaümbruse teed. Sügisesi lehekoristusi viidi läbi suurema hulga rahvaga. Veel tänaseni meenutatakse neid lõbusaid leheriisumise talguid. Appi tulid kõik majaelanikud. Tööd oli palju. Pojad (Endel ja Kalju) pidid alustama talutöodes osalemisega juba varakult. Näiteks Kalju organiseeris ja pani mõisahoonetesse elektri sisse 1943. aastal. Ta oli siis 14 aastane.

Nii kestis see rahulik taluelu koos igapäevase talutööga kuni 1941. aastani, mil algas II Maailmasõda. Sõja-aastate kestel hävitati vene sõjaväe poolt kogu loomakari, mis hiljem siiski õnnestus taastada. Vene sõjavägi oli Tallinna randa kokku ajanud terve hulga loomi, mida jagati inimestele. Sellest teada saanud, töid Johanna ja Kalju hobusevankri järel Tallinnast endale asenduseks mõned lehmad. Sõjakeerises tuli korra isegi seinääres seista ja vene sõduri kuuli oodata, aga tänu Johanna keeleoskusele halastati ja ema koos poegadelega pääsesid eluga. Ka küüditamise laine läks nendest õnnelikult mööda.

1949. aastal, kui talud võeti riigi omandisse, moodustati Põllu kolhoos, mis hiljem ühines "Kevade" kolhoosiga ja sai nimeks "Rahu" kolhoos. Kolhoosi ühisvaraks võeti Tetsmannidelt ära kõik kariloomad. Alles jäi 1 lehm, 1 siga, paar lammast, kanad. Kolhoosi asutamiskoosolekud toimusid Lelle mõisa peahoone ruumides, mis hiljem jäid kolhoosi kontori ruumideks. Kolhoosi keskuseks kujunesid Lelle mõisa peahoone eluruumid ja kõrvalhooned. Taludest kokkutoodud loomad paigutati mõisa lautadesse. Johanna Tetsmann kuulus kolhoosi algaastail kolhoosi juhtkonna koosseisu ja oli kolhoosi raamatupidaja kuni 1950. aastani, mil võeti temalt Lelles elamise õigus ära. Lubati elada ainult Kohtla-Järve rajoonis. Nii tuligi lahkuda. Tema tegelikku elukohta hiljem ei kontrollitud ja nii õnnestuski tal elada Tallinnas kuni surmani 1969. a. Endel ja Kalju olid juba varem mõisast lahkunud. Kalju teenis sõjaväes (kokku 3,5 aastat) ja Endel töötas Tallinnas.

Mõisa peahoone ruumides elas osa kolhoosi töötajatest. Hiljem, kui kolhoosi keskus Lelle viidi, suunati just need inimesed, kes hakkasid silma ebatervete eluviisidega, elama mõisa peahoonesse ja mõisa lähedale endisesse tööliste majja. Põhiliselt olid need vene rahvusest inimesed.

Peasi, et nad oleksid keskusest eemal. Mõisa ümbruse kord ja puhtus olid kadunud. Parki, tammede alla, tehti aiad sigadele, kes osa nooremaid tammesid üles tuhnisid ja hävitasid. Kohalikud elanikud hakkasid saagima pargist elujõulisi väärtmeid kütteks. Aknad ja ukseid lagunesid, sõideti maha ilupõõsaid, isegi peahoone nurk sõideti maha. Peahoone akna alla rajas iga soovija kõrgete äärtega lillepeenraid. Peahoone alumise korruse saalis hakkasid elanikud pidama koduloomi ja -linde. Et kanad õuele pääseksid, oli ehitatud laudadest kaldtee akna kaudu õue. Kaos oli täielik.

Kolhoos "Rahu" eksisteeris 1951.-1965. aastani. Selle aja jooksul juhtis kolhoosi 7 esimeest. Pärast 1965. aastat läks kolhoos üle sovhoosiks. Sovhoosi ajal mõisas enam niipalju hävitustööd ei tehtud, aga remondiga ka ei tegeldud. Mis lagunes, see lagunes. Sovhoosi ajal hakati mõisa pargis kohalikke, maakonnasiseseid ja ülevabariigilisi üritusi pidama. Parki ehitati laululava. Peeti ülerajoonilisi laulupidusid, vabaõhuetendusi, veteranide kokkutulekuid, jahimeeste üritusi jne. Ürituste eestvedajateks olid oma rajooni inimesed.

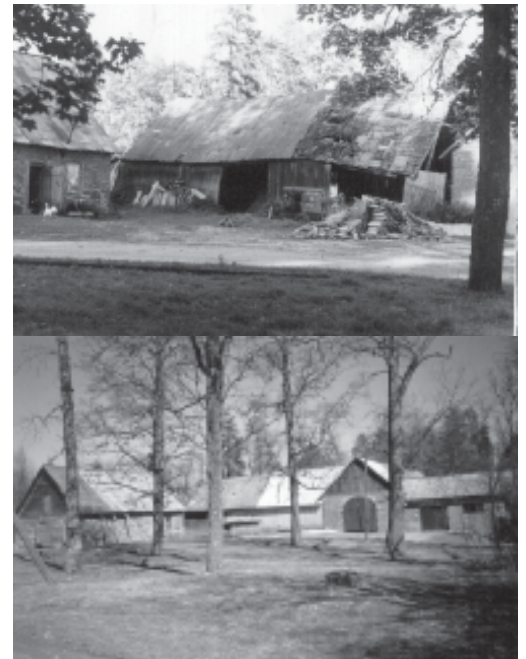
1973. a läks mõisahoonete kompleks koos pargiga sovhoosi bilansist otse Rapla Metsamajandi bilanssi. Põllumaa jäi endiselt sovhoosi kasutusse. Lelle mõisahoonete ja pargi hooldamine jäi Lelle metskonnale. Metsamajand eraldas raha, mille eest sai remonti teha. Peahoone sai uue katuse, sisemus ehitati ühetoalisteks metsatöölise korteriteks. Ülemine suur saal säilis, ainult saali kõrvalruumid ehitati korteriteks. Lõhuti maha esinemislava. Majja tulid elama põhiliselt metskonnatöötajad. Elanike seas valitses endiselt ääretu laiskus ja ükskõiksus ümbritseva vastu. Et mitte metsast varuda talvekütet, saeti küttematerjaliks peahoone vastas olev laut. Isegi peahoone katuse kandekonstruktsioonist saeti küttepuudeks välja üks palk. Õnneliku juhuse ja metsaülemade vahelesegamise tõttu jäi suurem õnnetus tulemata. Rapla Metsamajandi poolt eraldatud rahadest oleks oskusliku organiseerimise korral olnud rohkem võimalusi mõisa remondiks ja korrastamiseks ära teha, aga puudus ilmselt peremehe tunnetus. Mõned kõrvalhooned said ümberehitatud, maja seinad remonditud, aga kõvasti jäi puudu ilumeest ja heakorrast hoonete ümbruses, mille kohta isegi kohalikus ajalehes paar kriitilist artiklit ilmus. Metskonna ajal muudeti Lelle mõisa park kohaliku tähtsusega looduskaitsealaks. Seetõttu ei toimunud enam pargis rahvapüüdistusi.

1989. aastal, kui taasisesisevunud Eestis hakati tagastama Nõukogude Liidu ajal õigusvastaselt võõrandatud talumaid ja -hooneid, otsustasid vennad Endel ja Kalju tagasi võtta oma kodutalu, mis juba esimese Eesti Vabariigi aegsete seaduste järgi andis taluperemehe õigused pärast isa surma Johanna, Endel ja Kalju Tetsmannile. Kuna Johanna oli surnud, tagastati Lelle talu (end. Lelle mõis) kaasomandisse Endli ja Kalju nimele, kes olid võõrandamisaegsed omanikud.

Kalju Tetsmann asus koos abikaasa Ainoga elama Tallinnast oma endisesse koju - Lelle mõisa.

Pilt mõisast ei olnud rõõmustav. Osa hooneid oli lagunenenud, osa lagunemas.

Uuesti tuli ehitada sisselangenud heinaküün



*Pilt kõrvalhoonetest enne ja pärast remonti*

ja uuendada katused. Palju püsivust ja visadust nõudis ümbruse korrashoid ja selle säilitamine.

Praegu on käsil peahoone noorendamine (värvimine ja krohvimine vajalikest kohtadest). Maja sisemusest on kolhoosi-sovhoosi aegadel laiali tassitud mõisa-aegsed uhked ja võimsad kaminad.

Esimese tööna mõisas oli Kalju Tetsmannil veevärgi taastamine. Veevärgi ja kanalisatsiooni taastas Kalju poisikesepõlvast meelde talletunud teadmiste abil. Paljud torud tuli uuendada, aga oli ka säilinud vanu. Pööningule oli vaja ehitada uus veekogumiskast, mis vahepealsetel aegadel oli minema viidud, nagu väga paljudki elamiseks vajalikud asjad mõisa hoonest. Remonti ja korrastamist vajasisid lugematu hulk normaalseks elamiseks vajalikke vahendeid. Nüüd on kõigis korterites veekraanid, kasutada veeklosett. On olemas vannituba. Saunas töötab veevõrk ka talvel, parandatud on kõik katkised ukseid ja aknad jne jne.

Kalju ja Aino Tetsmanni eesmärk on taastada ja hoida mõisa kompleks kui ka park nii korras, et ta säiliks järeltulevatele põlvetele.

Lelle talu maad ja hooned kinnistati ja kanti Rapla Maakatastrisse 25.08.1998.a. Lelle talu põllumaad on antud Lelle Põllumajanduse Osühistule rendile. Pargi ala ja kõik muu maa on omanike hooldada. Suur töö on ära tehtud pargi korrastamisel. Suureks abiks pargi korrastamisel on olnud Kalju tütrepoeg Martin (16.a.). Mõisa park on jälle leidnud kasutust mitmesuguste ürituste korraldamisel. Põhiliselt on olnud senini laagrid (skaudid, kodutütred, kaitseliitlased, sideväelased jne). Taastatud on endine palliplats, mis aastakümneid kasutamata seisnuna oli kattunud 15 cm paksuse huumusekihiga. See kiht tuli eemaldada labidatega ja väljak katta peene graniitkillustikuga. Platsi mõõtmed on nüüdseks vastavusse viidud normaalse tenniseväljaku mõõtmetega.

**Kirja pannud**

**Aino TETSMANN**

veebbruar 2000.a.

## KESPO-klubi õhtu

HUUMOR

Läinud aasta detsembris toimus Café OLEE-s puhkeõhtu, teemaks jalgpall. Ametlikus osas said KESPO jalgpallurid Rapla maakonna pronksmedalid, millele hooaja alguses ei juletud mõeldagi. See saavutus on pannud meeldivalt liikuma Kehtna mehepojad ning KESPO-klubi read täienevad jõudsasti. Järgmise hooaja plaanid paneme maha õige pea. Kes on ka huvitatud liituma, jälgigu reklaami.

Üks on selge - laupäeviti kell 12 on KESPO-klubi kokkusaamise aeg Café Olees. See tähendab, et kõik, kellel aega, saavad tulla - ja küll jututeemat leiame!

Õhtujutuga edasi! Meil olid külas huvitavad inimesed jalgpallimaailmast. Vestlusing ning oskuste demonstreerimine Eesti aasta parima naisjalgpalluri - 19-aastase Narvast pärit Anastassia e. Nastja Markovkinaga - ja Eesti parima jalgpallitüdrukuga - ema, isa ja vennaga kohale tulnud Kethy Õunpuuga - kulges mõnusalt ja andis Kehtna jalgpalluritele piisavalt mõtteainet oma jalpallitehnika kohta.

Olev Reim, Martin Reimi isa, Kethy treener, rääkis LÕVIDE jalgpallivõistkonna käekäigust omal ajal, nende võitudest ja praegustest tegemistest. Kõik soovijad said O.Reimi raamatu koos autogrammiga.

Gunnar KURE

**Nimetagem siin ka medalisaajad:** Illar Olesk, Hillar Kure, Gunnar Kure, Ramo Kure, Targo Kure, Kaimo Kure, Aivo Allert, Rein Pajunurm, Andrus Tamsalu, Priit Mägi, Ranno Grauen, Kaido Laurimaa, Siim Viisut, Jevgeni Durandin, Aris Sepp, Rain Brecher, Marek Soom, Tenno Samuel, Andrus Kuusmaa, Gennadi Sergejev, Uvar Taalberg, Priit Põldmaa, Egon Bärengrub, Alo Bärengrub, Ülo Peters.

## KESPO-klubis

Uus aasta on käima läinud ka Kespo-klubis. Juba eelmise aasta lõpus rajati koostöös Kehtna Mõisa OÜ-ga liuväli, mille asukohaks Kehtna MTK õppesõiduplats. Kahjuks on ilmataat külmakartlik ning soojakraadid hävitavad halastamatult tehtut.

\* Kohe on algamas Rapla maakonna 3-etapiline sisejalgpalliturniir, kus loodame võistelda kahe võistkonnaga.

\* Kehtna Põhikoolis sai õpilastelt küsitud nende vaba aja eelistusi. Aitäh õpetajatele ja õpilastele küsitluslehtede täitmise eest. Loodame õige pea käivitada projekte, mis lastele huvi pakuvad.

\* Samuti ringlesid ankeedid Kehtna lasteaias. Seal on algamas 4-6-aastastele pallimängutreeningud.

\* Aeroobika- ja liikumisrühma treeningud toimuvad nüüd Kespo-klubi tegemiste raames. Kristina Prits on aeroobikatreenerina Kespo-klubi naiste ja tüdrukute eestvedaja.

\* NB! Kespo-klubil on traditsiooniline kokkusaamisaeg laupäeviti kell 12.00. Kellel aega, tuleb kohale. Keda asi huvitab, tulge ka - saate infot!

## Olemas olemine

*Liivatormide tolm heida hingest,  
unenägude udu vabasta vaimust,  
märka soojuse sära südame süles,  
valguse maailm ärata üles,  
ava Armastus endas,  
et võtta ja anda!*

...Kas tõesti Betti Alver või Anna Haava? Ei, hoopiski mitte! Nende luuleridade autor on siinsamas meie keskel, meie tänaval. Kas me märkame selliseid inimesi?

Meie, Kehtna valla raamatukogude töötajad, kutsume Sind osalema valla valla omaloomingupäeval 14.märtsil. Üritus toimub Kehtna keskuses ning on pühendatud Eesti Raamatu Aasta lõppemisele. See on ühtlasi ka Emakeelepäev.

25.veebruariks palume aga tuua oma külaraamatukokku või pr Imbi Kalbergi kätte vallamajja omaloodud luuletused, muistendid, jutud jms.

Tõid hindavad oma ala asjatundjad, kes valivad välja parimad tööd. Välja on pandud autasud.

Piirangut lugude pikkuse ega arvu kohta ei ole.

Miks mitte kaunistada seda päeva ka taiestega, mille autoriteks on meie vallast pärit isetegevuslikud kunstnikud?! Neidki leidub meie hulgas mitmeid. On ju kunstilooming samuti keel, mille abil leiavad väljundi meie

mõtted ja tunded.

Loodame, et tuleb ilus ja õnnelik päev. Head sullejooksu paberil ning veel paremat pintsliõmmet soovivad Teile valla raamatukogude juhatajad, emakeeleõpetajad ja Imbi Kalberg.

Jutta JUKK

## Veebruarikuu kultuuriüritused

09.02 kell 19.00 Ühiskülastus Estoniasse **Viini poistekoori kontserdile**. Info tel 62 659

09.02 kell 19.00 Ühiskülastus Eesti Draamateatrisse muusikalile **“Väike õuduste pood”**. Info tel 62 659

10.02 kell 12.00 Maakonna **rahvapillimuusika päev** Eidapere Kultuurikeskuses

10.02 kell 17.00 Ühiskülastus teater Ugala etendusele **“Tom Sawyer”**. Info tel 62 659

12.-16.02 **Kehtna valla sünnipäevanädal “10 aastat Kehtna valda”**

12.-16.02 Näitused kõigis valla raamatukogudes oma piirkonna ajaloost.

12.02 kell 14.00 **“Videviku visted”** Eidapere Kultuurikeskuses

14.02 kell 18.00 **Sõbrapäev** Eidaperes

17.02 jälgi reklaami **Noorte suusamütsipidu Kaereperes**

## Kampaania “Narko Maania”

NAKKAVNÄITUS

*Ants arvab nii, Mats mõtleb naa -  
kas ongi mõtet vaikida.*

*Linnas avati tahtlikult tasuline käimla. Lintigi lõigati. Esmakasutajaks oli linnapea. Temalt raha ei nõutud - kingiti Long Drink. Vastavalt seisusele valati viina, viskit või ampust. Era- ja füüsilised isikud tõstsid topse ärikliendi terviseks. Kõrts kinnitas säästukaardi boonusprogrammi sooduspaketid ja -komplektid. Hüüni ei lauldud. Meedia manas masse.*

*Kultuuri- ja haridusjuhtide kohtumisel kihises kobrutav ampanja poleeritud pokaalidesse. Püstitati programme. peagi toimus äriilmas muudatus: Scottish Leader võrdub Dirigent. Viski tuli müügile punastes pudelites, sildil ehtne koorijuht, taktikepp taevasse sihitud. Meedia muheles mõnusalt.*

*Rituaalis riigimehe residentsis pärlendasid peekrid hõbedasel kandikul. Teema: usina uimastiäri uinutamine. Vuntsidelt pühiti vahtu. Meedia mõlgutas mõtteid.*

*Kursusekaaslased turgutasid toidunappust põdevat Janat, sest õpilaskodu (ühiselamu) köögis on kartulite keetmine keelatud. Vaegtoimus ei võrdu - toiduvaegus. Jana sünnipäeva tähistati klassis vahuveinipudeli pauguga. Avaldamaks käskkirju, pöördus õppeasutuse juhtkond paberitootjate poole. Meedia magas?*

*Järellugu (epiloog): Käimla ja kõrtsi asemele kerkis lennukas lokaal Diiler... või... Lüder. Lintigi lõigati. Linnapealt Long Drinki tagasi ei nõutud. Jane ei tea täpselt, kas pidada oma lemmikhaiguseks hüpotroofiat, toidumürgitust või düstroofiat.*

*Innustus (inspiratsioon): Pärnu Kutse-õppekeskus*

Karli PALMISTE

17.02 kell 20.00 Estonia teatri **operetikatkendite õhtu** Eidaperes

23.02 jälgi reklaami Laste lauluvõistlus **“Valtu Laululind”**. Info tel 62 659

23.02 kell 19.00 **Iseseisuspäeva kontsert** Eidapere Kultuurikeskuses

23.02 kell 19.00 Ühiskülastus Vanalinna studio etendusele **“Kallis kodurahu”**. Info tel 62 659

24.02 kell 17.00 Disko Eidapere Kultuuri-keskuses

24.02 kell 20.00 **Aastapäevapidu** Lelle Rahvamajas

25.02 kell 13.00 **Tee pärastlõuna** Eidapere Kultuurikeskuses

27.02 jälgi reklaami **Vastlamängud Kaereperes**

27.02 kell 18.00 **Vastlapäevatrall** Eidaperes

## Õnnitleme

**Jaauarikuu juubilarid**  
60

**Tamara Kivi**  
1. jaanuaril Kehtnas  
**Tiit Karilaid**  
12. jaanuaril Lelles  
**Ants Orupõld**  
15. jaanuaril Saarepõllu külas  
**Silvia Vaev**  
23. jaanuaril Keavas  
**Edgar Põld**  
29. jaanuaril Kaerepere külas  
**Aleksander Suravlev**  
31. jaanuaril Põllu külas

**65**

**Maimu Tael**  
1. jaanuaril Eidaperes  
**Helgi Uusallik**  
7. jaanuaril Kehtnas  
**Alli Rungi**  
14. jaanuaril Kaereperes  
**Aino Põlma**  
15. jaanuaril Kaereperes  
**Vambola Saar**  
15. jaanuaril Kaereperes

**70**

**Salme Kraut**  
1. jaanuaril Keavas  
**Leida Grohotova**  
6. jaanuaril Palukülas  
**Viktor Parri**  
27. jaanuaril Reonda külas  
**Meta Piir**  
31. jaanuaril Kumma külas

**75**

**Artur Kunstmaa**  
14. jaanuaril Lelles  
**Alda Hindremäe**  
23. jaanuaril Lau külas  
**Lembi Parkonene**  
26. jaanuaril Eidaperes  
**Saima Titt**  
26. jaanuaril Kaereperes

**80**

**Rosilda Rhede**  
24. jaanuaril Kaereperes  
**85**  
**Paul Harkmann**  
31. jaanuaril Lelles  
**99**  
**Hilda Tauram**  
5. jaanuaril Koogiste külas

**Veebruarikuu juubilarid**  
60

**Anti Altmets**  
2. veebruaril Kaerepere külas  
**Inna Kruusimägi**  
2. veebruaril Keavas  
**Elle Kivilo**  
7. veebruaril saunakülas  
**Ants Jürisalu**  
12. veebruaril Lelles  
**Elve Hallik**  
17. veebruaril Kehtnas

**65**

**Veronika-Tsitsilia Ananjeva**  
6. veebruaril Inglise külas  
**Paul Major**  
7. veebruaril Pae külas  
**Olga Kihlevelt**  
21. veebruaril Kehtnas

**70**

**Laine Vallimaa**  
7. veebruaril Lelles  
**Eeva Reinol**  
17. veebruaril Lokuta külas  
**Leida Paugus**  
22. veebruaril Kehtnas  
**Endel Maltzar**  
23. veebruaril Kaereperes  
**Ülo Jukk**  
27. veebruaril Ohekatkus  
**Vambola Vara**  
28. veebruaril Kehtnas

**80**

**Laura Metsa**  
1. veebruaril Inglise külas  
**Vilhelmine Nurmela**  
14. veebruaril Keavas  
**Leida-Valentine Mikit** □ ur  
23. veebruaril Inglise külas  
**Meeri Kranach**  
24. veebruaril Hiie külas

**93**

**Marta Aasaväli**  
5. veebruaril Kõrbja külas

## Ülle!

**Õnne, õnne, õnne!**  
**Ringkond**  
**3.02**

Kehtna Põhikoolis alustab tööd ettevalmistusrühm sellel aastal esimesse klassi tulevate koduste laste jaoks. Ootame lapsi koos vanematega kooli 13. veebruaril kell 17.30.

Café OLEE-s

09. veebruaril kella 22.00 – 01.00

tantsitab ja laulutab teid

G U N N & S Y N T

Uus asi - raha ei küsi!

## AUTOREMONT REHVITÖÖD VEOTEENUS

\* veoauto 1,5T

\* tõstuk-veoauto 5,6T

\* väikebuss (8 inimest)

## PUKSIIRTEENUS

Avatud E-R 8.00-17.00

Lõuna 13.00-14.00

## RAIVO PREGELI

## AUTOTEENUS

JÄRVAKANDI MNT 6

KEHTNA

TEL (248) 75 598

GSM: 051 78 090

## Maur Team OÜ teatab

Osutame transportteenust  
firmadele ja eraisikutele  
vabariigi piires

## furgoonautodega

6 erinevas mahus ja  
hinnaklassis.

Teostame ka kolimisteenust.

Hinnad soodsad.

Asume Kaereperes endises  
Automajandis.

Info tel 62 621

Juhataja GSM 051 63 071

Soovime meeldivat koostööd!

**Kehtna valla  
konstaabel  
võtab vastu kodanikke  
vallamajas  
neljapäeviti 10.00-12.00**

Tel 051 44 042

## TEADE

Café Oleo

nüüd reedeti ja laupäeviti  
avatud 10.00 - 01.00.

Gunnar Kure

## Rapla Uusapteek

Rapla, Viljandi mnt 72,

Lahti:

E-R 9-19.

L 9-17

P 10-14

## Müügil:

retseptiravimid  
käsimüügiravimid  
imikuhoidusvahendid  
apteegikosmeetika  
ravimteed

## Lõikan viljapuude oksid.

Revali talu, Sooluste küla,  
Enn Viitkar. Tel 055 688239.

Soovin osta

väiksemat maja Lelles.

Tel 051 44 042

Kaereperes endises töökojas  
on nüüd

kasutatud rõivaste,  
mööbli, külmikute ja  
elektripliitide kauplus.

Avatud E - L 10-16

Olete oodatud!

## Registreeritud surmad

**Meinhard Ani**

(28.06.1947 - 13.12.2000)

Keava alevikust

**Ella Jõulu**

(20.12.1915 - 18.12.2000)

Lau külast

**Helju Seljama**

(19.11.1928 - 22.12.2000)

Lelle alevikust

**Valeri Ogorodnikov**

(05.02.1959 - 29.12.2000)

Lelle alevikust

**Anneli Otsa**

(16.03.1952 - 03.01.2001)

Lelle alevikust

**Salomonja Teivas**

(26.11.1913 - 05.01.2001)

Kalbu külast

**Alevtina Tamberg**

(20.09.1914 - 15.01.2001)

Lelle alevikust

**Elmi Järvela**

(12.12.1908 - 16.01.2001)

Saksa külast

**Marie-Vilhelmine Piirsalu**

(15.12.1907 - 20.01.2001)

Kaerepere alevikust

**Anastasia Schuravleva**

(19.12.1909 - 21.01.2001)

Põllu külast

**Raul Kaljaspoolik**

(03.05.1917 - 22.01.2001)

Lelle alevikust

## Registreeritud

## sünnid



**Aaron Karlis Eeskivi**

13. detsembril Saarepõllu külla

**Kristen Järvala**

18. detsembril Kehtnasse

**Maarja Loomus**

10. jaanuaril Kaereperre

**Mert Olesk**

11. jaanuaril Linaaluste külla

**Kairo Kase**

19. jaanuaril Kalbu külla

Toimetaja Reet Langi tel 75 357, e-mail kehtna@estpak.ee

Kujundus Kalev Türk tel 252 70669, e-mail viite@estpak.ee

Valla Vaatleja on avaldatud Kehtna valla mitteametlikul koduleheküljel <http://www.hot.ee/vald>

Trükkinud Vali Press Põltsamaa